

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.36.2024.10.4.8

Poznań, 4 listopada 2024 r.

Pani
Agnieszka Paluszak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sierakowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie uproszczonym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje realizację wybranych zadań Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 11 września 2024 r., znak: KN-II.0030.265.2024.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowie z siedzibą pod adresem: ul. Wroniecka 25C, 64-410 Sieraków, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „OPS”, „Ośrodkiem” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- Daria Cieślak – straszy specjalista, jako kierownik zespołu kontrolującego,- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki,- Edyta Kita – starszy specjalista. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Jednostki przeprowadzone były 17 września 2024 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Agnieszka Paluszak, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie.</p>

(akta kontroli: str. 1-4)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazują niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola w trybie uproszczonym została zarządzona w związku z wpływem do Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu informacji dotyczących nieprawidłowości w realizacji zadań ww. Jednostki w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Kontrola w trybie uproszczonym została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne i ustne oświadczenia od Kierownika OPS – Pani Agnieszki Paluszak,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji Kierownika OPS oraz asystentów rodziny zatrudnionych w Jednostce,
- sprawdzono realizację obowiązku weryfikacji pracowników OPS w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- poddano analizie działania pracownika socjalnego i asystenta rodziny na podstawie dokumentacji prowadzonej dla rodzin, oznaczonych na potrzeby kontroli symbolami literowymi „A” i „B”, „C” i „D”.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie zgodne z obowiązującymi przepisami jak i działania naruszające, działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Informacje ogólne

Jednostka działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr XLIV/301/2018 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sierakowie. Uchwała utrzymała w mocy regulaminy i inne akty prawne wydane na podstawie dotychczasowego statutu do czasu wydania nowych.

Zasady wewnętrznej organizacji, strukturę i zakres działania OPS w okresie objętym kontrolą określał Regulamin organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie, przyjęty Zarządzeniem nr 2/2015 Zastępcy Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w Sierakowie, zmienionego Zarządzeniem nr 3.2017 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie z 27 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie. Kierownik oświadczyła, że zarówno Statut, jak i Regulamin wraz ze zmianą z 2017 r. są obowiązującymi dokumentami. Zarządzenie zmieniające Regulamin weszło w życie z dniem 1 lutego 2017 r. Zgodnie z treścią zarządzenia podstawą wprowadzenia zmian była ww. Uchwała z 27 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu. Wskazać należy, że przyjęcie tej uchwały na Sesji Rady Miejskiej nastąpiło dopiero po 13 miesiącach od wydania Zarządzenia przez Dyrektora. Zatem uchwała z 2018 r. nie powinna być wskazana w podstawie prawnej zarządzenia wydanego 13 miesięcy wcześniej. Nadto, pomimo wydzielenia w strukturze Ośrodka Sekcji Wspierania Rodziny żaden z zapisów Regulaminu nie określa zadań tej Sekcji. Do Regulaminu nie zostały również wprowadzone zmiany, o których mowa w przyjętym w 2018 r. Statucie, a dotyczących nowych zadań Ośrodka.

(akta kontroli: str. 5-58)

Analizie poddano wypełnienie obowiązku weryfikacji Kierownika i osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, którą na podstawie art. 2 ust. 3 ww. ustawy jest OPS, w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

W pierwszym dniu kontroli Kierownik oświadczyła, że nie ma dostępu do dokumentacji potwierdzającej weryfikację pracowników. Podana: *„Nie mogę na dzień dzisiejszy przedstawić tej dokumentacji. Rejestr sprawców był weryfikowany, ale nie wiem czy wszyscy byli zweryfikowani. Weryfikowaliśmy, ale nie wiem których pracowników”*. 19 września 2024 r. Kierownik przesała do WUW pismo informujące, że 26 lutego 2024 r. zweryfikowano wszystkich pracowników w Rejestrze Publicznym Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym i przyjęto od nich oświadczenia o *„niefigurowaniu w Krajowym Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym”*. Z oświadczenia Kierownika wynika, że czynność weryfikacji ponowiono 16 maja 2024 r., przy czym nadal w Rejestrze Publicznym. 17 lipca 2024 r. dokonano rejestracji konta OPS jako użytkownika instytucjonalnego w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W swoim piśmie Kierownik wyraziła wątpliwość, co do zasadności weryfikacji osób już zatrudnionych w Jednostce, podając, że z obawy przed wykroczeniem i sankcjami karnymi z tego powodu, wstrzymano działania związane z weryfikacją pracowników we właściwym Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Wskazać należy, że przepis art. 7b wszedł w życie z dniem 1 lutego 2023 r. na mocy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140) i zaczął obowiązywać wszystkie osoby, które zostały zatrudnione lub rozpoczęły współpracę z jednostką wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej po 1 lutego 2023 r. a obowiązek weryfikacji spoczął na pracodawcy. Przepisy przejściowe wprowadziły obowiązek weryfikacji osób zatrudnionych lub współpracujących z ww. jednostką przed 1 lutego 2023 r. i wyznaczyły w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw termin

na tę weryfikację do 31 lipca 2023 r. Zatem wstrzymanie weryfikacji pracowników było nieuprawnione. Powyższe oznacza, że pracownicy zatrudnieni przed 1 lutego 2023 r. **nie zostali zweryfikowani zgodnie z ww. przepisami.**

Po 1 lutego 2023 r. w OPS zatrudniono 2 osoby (1 i 29 września 2023 r.). **Osoby te nie zostały zweryfikowane** w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym przed zatrudnieniem, sprawdzenia dokonano 26 lutego 2024 r., lecz w Rejestrze Publicznym. Twierdzenie Kierownika, że wstrzymała weryfikację pracowników już zatrudnionych, gdyż powinna ona dotyczyć jedynie kandydatów do pracy nie znalazło potwierdzenia w działaniach Kierownika dotyczących weryfikacji kandydatów do pracy.

Powyższe było zatem **niezgodne z art. 7b ww. ustawy oraz art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140).**

(akta kontroli: str. 57-143)

W trakcie czynności kontrolnych funkcję Kierownika OPS pełniła Pani Agnieszka Paluszak, zatrudniona na tym stanowisku od 21 marca 2016 r. Pani Agnieszka Paluszak ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku socjologia oraz studia podyplomowe w zakresie Organizacji Pomocy Społecznej. Kontrola wykazała, że Kierownik OPS w momencie zatrudnienia na stanowisku kierownika miała wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej. Zatem kwalifikacje Kierownika są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.).**

(akta kontroli: str. 144-155)

Jednostka w okresie kontroli zatrudniała dwóch asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę, w wymiarze 1 etatu, w zadaniowym czasie pracy, co było **zgodne z art. 17 ust. 1 i 2 ww. ustawy.** Ww. osoby mają wykształcenie wyższe licencjackie na kierunku pedagogika, wymagane na stanowisku asystenta rodziny. W przedłożonych aktach osobowych pracowników nie było oświadczeń o niekaralności, władzy rodzicielskiej i alimentacji. Kierownik zapytana czy pracownicy złożyli oświadczenia przed rozpoczęciem zatrudnienia poinformowała: „*nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie*”.

Do pisma z 19 września 2024 r. Kierownik dołączyła oświadczenia asystentów o władzy rodzicielskiej, niekaralności i niealimentacji. Z przesłanych dokumentów wynika, że w przypadku jednego z asystentów rodziny kwalifikacje nie zostały zweryfikowane przed zatrudnieniem na stanowisku, co było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 ww. ustawy.** Jak wykazano powyżej asystenci nie zostali właściwie zweryfikowani w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem nieograniczonym, co było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 57-61, 156-173)

Podczas kontroli analizie poddano realizację obowiązku asystenta rodziny podnoszenia swoich kwalifikacji. Jeden z asystentów rodziny uczestniczył w szkoleniu w grudniu 2023 r., drugi nie szkolił się wcale w okresie kontroli aż do rozpoczęcia długotrwałej nieobecności w kwietniu 2024 r. Powyższe było **niezgodne z art. 12 ust. 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 174)

Liczba rodzin, z którymi asystent prowadził pracę w tym samym czasie nie przekroczyła limitu 15 środowisk. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 179)

W związku z otrzymaniem informacji dotyczących nieprawidłowości w realizacji zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zespół inspektorów dokonał analizy dokumentacji prowadzonej przez ww. Jednostkę. Na potrzeby kontroli przeanalizowano teczki wybranych rodzin oznaczonych symbolami „A”, „B”, „C” i „D”.

Pierwszego dnia kontroli w siedzibie OPS Kierownik przekazała inspektorom dokumentację pracy asystentów rodziny z rodzinami „A” i „B”, przy czym złożyła oświadczenie o przekazaniu pełnej dokumentacji prowadzonej przez asystentów rodziny dla ww. rodzin. Jednocześnie Kierownik złożyła wyjaśnienia do protokołu, że rodziny „C” i „D” nie zostały objęte wsparciem asystenta rodziny. Z wyjaśnień Kierownika wynika, że w rodzinie „C” pracownik socjalny był w środowisku, jednakże rodzina nie wyraziła zgody na współpracę z asystentem rodziny. Powyższe znajduje potwierdzenie w udostępnionej przez OPS dokumentacji prowadzonej przez pracownika socjalnego.

W przypadku rodziny „D” Kierownik podała: *„nie umiem powiedzieć na jakim etapie są działania. Pracownik miał udać się w środowisko, ale nie wiem czy był. Nie mam dostępu do jego dokumentacji”*. 18 września 2024 r. Kierownik OPS przesłała do inspektora pocztą elektroniczną notatki służbowe z podjętych działań w rodzinie „D” sporządzone przez pracownika socjalnego. Pracownik socjalny złożył 18 września 2024 r. wyjaśnienie, z którego wynika, że sporządzone notatki dotyczące rodziny „D” były przechowywane w teczce roboczej i Kierownik nie miała do nich dostępu podczas kontroli z uwagi na nieobecność pracownika socjalnego w pracy. Wskazać należy, że z przesłanych notatek służbowych wynika, że pracownik socjalny dwukrotnie wizytował środowisko rodziny „D”, jednakże nie nawiązał bezpośredniego kontaktu z rodziną, ponieważ nikogo nie zastał. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

(akta kontroli: str. 57-58, 180-585)

Wsparcie asystenta rodziny w rodzinie „A”.

Analiza przekazanej dokumentacji rodziny „A” wykazała, że w teście rodziny prowadzonej przez asystenta rodziny nie było wywiadu środowiskowego, jednakże w toku czynności kontrolnych ustalono, że dokument znajdował się w aktach osobowych ww. rodziny prowadzonych przez pracownika socjalnego. Pracownik socjalny po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przeprowadził wywiad środowiskowy (część I) oraz dokonał analizy sytuacji rodziny. Z wyjaśnień Kierownika Jednostki do protokołu wynika, że *„Asystent jest upoważniony do wglądu do wywiadu pracownika socjalnego, ma dostęp do dokumentacji pracownika socjalnego. Jest wprowadzany przez pracownika socjalnego, razem idą na pierwszą wizytę”*. Powyższe znajduje potwierdzenie w zapisie karty pracy z 19 września 2022 r. prowadzonej przez asystenta rodziny, z którego wynika, że asystent rodziny zapoznał się z dokumentacją rodziny zebraną przez pracownika socjalnego. Powyższe było zgodne z **art. 11 ust. 1 i 2 ww. ustawy**.

Z dokumentacji wynika, że pracownik socjalny 19 września 2022 r. sporządził wniosek formalny o przydzielenie asystenta rodziny i przekazał go asystentowi rodziny, o czym świadczy złożony przez asystenta podpis na dokumencie. Jednakże z dokumentu nie wynika, aby wniosek był przekazany do Kierownika OPS i żeby to on zatwierdził przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Powyższe było **niezgodne z art. 11 ust. 3 i ust. 4 ww. ustawy**.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). W tym zakresie działania były niezgodne z **art. 8 ust. 3 ww. ustawy**.

W toku kontroli ustalono, że asystent rodziny sporządzał plany pracy z rodziną. Dokumenty zawierały datę sporządzenia, terminy realizacji poszczególnych działań, przewidywane efekty oraz osobę odpowiedzialną za wykonanie działań. Należy wskazać, że plany były opracowywane w określonym przedziale czasowym i obejmowały dwumiesięczny okres realizacji działań. W dokumentacji stwierdzono brak opracowania planu pracy z rodziną w okresie od czerwca do lipca 2023 r. oraz za czerwiec 2024 r. Z prowadzonych kart pracy wynika, że asystent prowadził w tym okresie pracę z rodziną.

Nadto wskazać należy, że analizowane plany pracy zostały podpisane przez rodzinę oraz asystenta rodziny, jednakże nie zawierały podpisu pracownika socjalnego, co może świadczyć o braku konsultacji i współpracy z pracownikiem socjalnym w zakresie opracowania planu pracy. Nadmienić należy, że asystent wielokrotnie konsultował sytuację rodziny z pracownikiem socjalnym, co znajduje potwierdzenie w prowadzonych kartach pracy z rodziną. Jednakże brak sporządzenia planu pracy z rodziną w okresie objęcia jej wsparciem

asystenta rodziny oraz brak potwierdzenia w dokumentacji faktu sporządzania planu w konsultacji z pracownikiem socjalnym był **niezgodny z art. 15 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Asystent rodziny w czasie swoich wizyt każdorazowo zwracał uwagę na czystość pomieszczeń i motywował rodzinę do utrzymania porządku, sporządził dla wszystkich członków rodziny arkusz podziału obowiązków, wskazywał na konieczność posprzątania mieszkania, włączał się w prace porządkowe. Powyższe działania były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Z prowadzonych kart pracy wynika, że asystent przekazywał rodzinie ubranka dziecięce, monitorował wsparcie z OPS w zakresie udzielenia pomocy żywnościowej. W tym zakresie asystent działał **zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.**

Wskazać należy, że asystent rodziny kierował rodziców na warsztaty rozwijające kompetencje rodzicielskie w ramach realizowanego przez OPS projektu, co było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy.**

Asystent rodziny motywował również Panią „A” do wyciągania konsekwencji w stosunku do dzieci w przypadku ich niewłaściwego zachowania, zachęcał do stosowania nagród, a także do większego zaangażowania w edukację dzieci. Podczas wizyt asystent brał udział w grach edukacyjnych z dziećmi oraz ich mamą. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.**

Przedłożona przez Kierownika OPS dokumentacja rodziny „A” wskazuje, że praca asystenta w rodzinie „A” była prowadzona niesystematycznie. Całość dokumentacji obejmuje okres od 19 września 2022 r. do 27 sierpnia 2024 r., przy czym w okresie od 7 września 2023 r. do 6 czerwca 2024 r. nie prowadzono żadnej dokumentacji, co wskazuje na brak współpracy asystenta z rodziną lub brak dokumentowania prowadzonej pracy. Nadmienić należy, że z dokumentów nie wynika, aby asystent informował rodzinę o zakończeniu współpracy w tym okresie. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Brak prowadzenia dokumentacji w zakresie prowadzonej pracy z rodziną było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy. Dodatkowo brak prowadzenia pracy z rodziną w sytuacji, gdy dzieci przebywają w pieczy zastępczej jest niezgodny z art. 10 ust. 4 ww. ustawy.

Przedłożona dokumentacja rodziny „A” nie zawierała okresowych ocen sytuacji rodziny. Zatem nie można stwierdzić czy oceny sytuacji rodziny były sporządzane. W tym zakresie działania asystenta były niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy.

Analiza dokumentów wykazała, że asystent współpracujący z rodziną „A” nie uczestniczył w okresowej ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe było niezgodne z art. 130 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 57-58, 182-459)

Wsparcie asystenta rodziny w rodzinie „B”.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

7 lutego 2022 r., pracownik socjalny przeprowadził rodzinny wywiad środowiskowy (część IV). W wywiadzie odnotowano, że rodzina wyraża zgodę na objęcie wsparciem asystenta rodziny. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Również 14 lutego 2022 r. pracownik socjalny sporządził wniosek o przydzielenie asystenta rodziny do Kierownika OPS odnotowując, że rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem. Jednak wspomniany wniosek został podpisany przez pracownika socjalnego, a w miejscu przeznaczonym na podpis

osoby przyjmującej, podpisał się asystent rodziny a nie Kierownik OPS. Z dokumentu wynika, że wniosek nie był przekazany do Kierownika OPS i to nie on zatwierdził przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Zatem powyższe było **niezgodne z art. 11 ust. 3 i 4 ww. ustawy**.

Analiza przekazanej dokumentacji wykazała, że asystent rodziny sporządził kilka planów pracy dla rodziny „B”. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Pod analizowanymi dokumentami brak jest podpisów pracownika socjalnego, co może świadczyć o braku konsultacji i współpracy przy opracowywaniu wspomnianych dokumentów. Natomiast z Kart Pracy asystenta z 12 i 13 stycznia 2023 r., wynika, że prowadził on współpracę z pracownikiem socjalnym w kwestii realizacji planów pomocy rodzinie. Zatem powyższe **uchybia art. 15 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**. Wskazać należy, iż plany zawierają datę ich sporządzenia oraz terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Powyższe było zatem **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ww. ustawy**.

Analiza przedłożonej dokumentacji, dotyczącej planów pracy z rodziną, opracowanych przez asystenta rodziny, po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej wskazuje, iż te nie były opracowane we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, jak również nie były skoordynowane z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W planie pracy z rodziną z 29 stycznia 2024 r., jako cel główny podany jest *powrót dzieci do rodziny biologicznej*, natomiast w planie pomocy dziecku z 2 lutego 2024 r., cel główny to: *zapewnienie stabilnego środowiska wychowawczego*. Powyższe było zatem **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy**.

Kontroli podlegały również działania asystenta w zakresie udzielania pomocy rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Wskazać należy, że przy niemal każdej wizycie w środowisku asystent rodziny odnotowywał, że w domu panował nieporządek. W kuchni znajdowały się brudne naczynia, w pomieszczeniach były porzucane ubrania. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe było zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Asystent wsparł rodzinę, poprzez pomoc w napisaniu wniosku o rozłożenie zadłużenia na raty. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy**.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Analiza dokumentacji wskazuje, że asystent rodziny pilnował terminów wizyt u specjalistów i przypominał o nich podopiecznym. Uznać należy, że powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.**

Z Kart Pracy asystenta rodziny wynika, że asystent podejmował rozmowy z rodzicami na temat wychowywania dzieci, wspierał ich w tym zakresie, udzielał wskazówek jak rozmawiać z dziećmi, jak zachęcić dzieci do wykonywania ich obowiązków. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Asystent, na każdą swoją wizytę w środowisku przynosiła dla dzieci kolorowanki i kredki, sama kolorowała z dziećmi, pokazując w ten sposób Państwu „B” jak należy spędzać czas z dziećmi, jak je aktywować i wzmacniać. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.**

W planie pracy asystent wskazał na potrzebę znalezienia stabilnego zatrudnienia przez Pana „B”, motywował go do podjęcia działań. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy.**

Asystent rodziny motywował rodzinę „B” do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, poprzez zachęcenie ich do udziału w warsztatach rozwijających kompetencje rodzicielskie w ramach projektu unijnego, organizowanego przez OPS Sieraków. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Asystent kilka razy, wraz z Panem „B” lub Panią „B” zaprowadzała lub odbierała dzieci ze wspomnianej placówki. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Podjęcie działań po powzięciu informacji o sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.**

Asystent prowadziła indywidualne konsultacje dla rodziców, podejmowała również rozmowy z dziećmi na temat zachowania, nauki i odrabiania zadań domowych. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy.**

Analiza przedłożonych przez asystenta Kart Pracy wykazała, że asystent rodziny dokumentował na bieżąco swoją pracę z rodziną. Karty kończą się wpisami z 25 kwietnia 2024 r. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy.**

Przedłożona dokumentacja zawierała okresowe oceny sytuacji rodziny. Zatem działanie asystenta było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy.**

Asystent rodziny nie został zobowiązany do składania sprawozdań ze współpracy z rodziną. Natomiast, proszony o przygotowanie opinii bądź sprawozdań z pracy z rodziną, przez pracownika socjalnego, zawsze terminowo przedkładał takie dokumenty. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy.**

Asystent rodziny, jako osoba mająca współpracować z interdyscyplinarnym zespołem lub grupą diagnostyczno-pomocową, po powzięciu w toku czynności służbowych informacji o przemoc domowej współpracował z ww. wspomnianymi podmiotami. Powyższe było **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 19 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 57-58, 460-565)

IV. Uwagi i wnioski.

Podsumowując całokształt działań Jednostki w zakresie realizacji zadań zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazać należy, że w dniu kontroli w siedzibie OPS, tj. 17 września 2024 r. Kierownik Jednostki wykazała brak zorientowania w działaniach Ośrodka, wielokrotnie nie była w stanie udzielić odpowiedzi na zadawane przez inspektorów pytania, m.in. tłumaczyła, że nie ma dostępu do określonej dokumentacji, nie wie lub nie pamięta na jakim etapie są działania podległych jej pracowników. Stwierdzone braki w dokumentacji a nadto brak zorientowania Kierownika w realizacji zadań nieobecnych pracowników, świadczą o niewłaściwym nadzorze Kierownika nad realizacją zadań poszczególnych pracowników, określonym w § 13 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie.

V. Zalecenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości i uchybienia w realizacji zadań określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **spowodować niezwłoczne zweryfikowanie Kierownika OPS przez jego pracodawcę, tj. Burmistrza Gminy Sieraków w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy,**
2. **niezwłocznie zweryfikować wszystkich pracowników zatrudnionych w OPS w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz dokonywać weryfikacji osób w ww. bazie danych każdorazowo przed dopuszczeniem ich do pracy, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5 i art. 7b ww. ustawy,**
3. **každorazowo weryfikować przed zatrudnieniem kwalifikacje asystenta rodziny, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy,**
4. **egzekwować realizację obowiązku asystentów rodziny do podnoszenia swoich kwalifikacji, w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, zgodnie z art. 12 ust. 2 ww. ustawy,**
5. **właściwie składać i zatwierdzać wnioski o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, zgodnie z art. 11 ust. 3 i 4 ww. ustawy,**
6. **w przypadku pozyskiwania zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny, uzyskiwać tę zgodę od wszystkich dorosłych jej członków, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy,**
7. **opracowywać i realizować plan pracy w konsultacji z pracownikiem socjalnym, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,**
8. **opracowywać, z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,**
9. **podejmować działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy,**
10. **przewodzić dokumentację prowadzonej pracy z rodziną, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy,**
11. **przewodzić pracę z rodziną również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, zgodnie z art. 10 ust. 4 ww. ustawy,**

12. **dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy,
13. **w przypadku umieszczenia dzieci pochodzących z terenu Gminy Sieraków w pieczy zastępczej zobligować asystentów rodziny do udziału w ocenach sytuacji dziecka**, zgodnie z art. 130 ust. 1 pkt 4 oraz art. 137 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy **lub na prośbę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ewentualnie placówki opiekuńczo-wychowawczej przekazywać stosowne opinie.**

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 10.

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowie, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 15 stron.

Daria Cieślak
Starszy specjalista

Anna Kościańska
Inspektor wojewódzki

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Edyta Kita
Starszy specjalista

/-podpisano bezpiecznymi podpisami elektronicznymi weryfikowanymi przy pomocy ważnych klasyfikowanych certyfikatów/

Dokument sporządziła:
Daria Cieślak
Starszy specjalista
20.12.2024 r.